

RÖVŞƏN MƏMMƏDLİ

AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun doktorantı

E-mail: rovsen-banu@mail.ru

**AZƏRBAYCAN SSR-DƏ MƏDƏNİ-MAARIF MÜƏSSİSƏLƏRİNİN
MƏDƏNİ QURUCULUQ SAHƏSİNDƏ FƏALİYYƏTİ
(XX əsrin 70-80-ci illəri)**

Açar sözlər: mədəni, klub, muzey, mədəniyyət evi, inventar, konsert

Ключевые слова: культура, клуб, музей, культурные дома, инвентар, концерт

Key words: cultural club, museum, culture house, inventar, concert

70-80-ci illərdə Azərbaycan SSR-də iqtisadiyyat yüksək sürətlə inkişaf etmiş, əhalinin mədəni-məişət şəraitində böyük irəliləmələr baş vermişdir. Müxtəlif amillərin qarşılıqlı təsiri altında əhalinin mənəvi tələbatları xeyli rəngarəng olmuşdur. Mədəni quruculuqda kütlənin mədəni səviyyəsinin yüksəldilməsində mədəni maarif müəssisələrinin yeri və əhəmiyyəti böyükdür. Mədəni-maarif müəssisələri şəbəkəsinə klublar, kitabxanalar, muzeylər, xalq universitetləri, mədəniyyət evləri və bir çox digər idarələr daxildir. Klublar, mədəniyyət evləri və sarayları mədəni-maarif işlərinin mərkəzi, təşkilati-yaradıcı, əyləncə, adamların asudə vaxtında istirahətlərinin təşkilatçısı funksiyalarını yerinə yetirirdilər. Lakin bütün bunlarla yanaşı klublar, mədəniyyət evləri, kitabxanalar, muzeylər, mədəni xidmət sahəsi kimi baxılmırdı. Onlar siyasi-kütləvi işin mərkəzi kimi, ideoloji işin bir hissəsi kimi yanaşılırdı.

Azərbaycan SSR-də 1970-ci ildə on bir mədəniyyət evi habelə 400 yerlik Şamaxıda, Qazaxda mədəniyyət evi tikilmiş, ümumilikdə 311 min manatlıq tikinti işləri görülmüşdü [1, v. 72]. Mədəni-maarif müəssisələrinin sayının artırılması ilə bərabər onların maddi-texniki bazasında möhkəmlənməsinə xüsusi diqqət verilirdi. 1973-1975-ci illər ərzində mədəni-maarif müəssisələrinə əlavə olaraq 833 maqnitofon, televizor, radioqəbuledici, royal və pianino verilmişdir [2, v 65]. 1979-cu il ərzində onlatın təchizatına avadanlıq və inventarlara 1 milyon manat xərclənmişdir [3, v 8]. 1980-ci ildə DQMV müraciətinə əsasən Muxtar Vilayətə 57 qarmon, 28 akkordion, 12 tar, 9 kamança, 5 nağara, 2 qoşa nağara, 17 TU-100 səsləndirici verilmişdir [4, v. 44].

Tədqiq olunan illərdə respublikada klub müəssisələrinin sayı daim yüksələn xətt üzrə inkişaf etmiş, əhaliyə mədəni xidmətin səviyyəsi yaxşılaşmışdı. Azərbaycanda mədəni quruculuq işi respublika rəhbəri Heydər Əliyevin daim diqqətində olmuşdur. 1977-ci ildə seçicilərlə ilə görüşdə H.Əliyev "Kitabxanalar, mədəniyyət evləri və klublar şəbəkəsinin daha da genişləndirilməsi və onların işinin yaxşılaşdırılması məsələlərinə diqqət yetirməlidir" [5, s. 68] deməklə mədəni quruculuqda mədəni maarif müəssisələrinin əhəmiyyətini xüsusi qeyd etmişdir.

1971-73-cü illərdə Culfa, Ordubad, Şuşa, Gədəbəy, Laçın, Daşkəsən, Lerik, Yardımlı və s. dağ rayonlarında 80 yeni klub müəssisəsi fəaliyyətə başlamışdır. 1972-ci ildə bu müəssisələrə 300 minlik avadanlıq və inventar verilmişdir [6, v.198]. Əhaliyə mədəni xidmət səviyyəsini yüksəltmək üçün klublara nisbətən daha geniş imkanlara malik olan mədəniyyət evlərinin şəbəkəsinin genişləndirilməsinə başlanmışdı. 1972-1974-cü illərdə bütün rayon mərkəzlərində mədəniyyət evlərinin yaradılması sona çatdırıldı [7, v 155]. 1971-1978-ci illərdə kənd yerlərində 31,9 min nəfərlik yeri olan 132 mədəniyyət evləri təşkil edilmişdir [8, səh 83].

Lakin bütün bunlara baxmayaraq çatışmayan çoxlu nöqsanlarda var idi. Belə ki, 70-ci illərdə əgər orta SSRİ göstəricisinə görə 0,9 min nəfərə 1 klub müəssisəsi düşürdüsə, Azərbaycanda bu rəqəm 1,21 min adam təşkil edirdi. Maddi texniki təminat çox aşağı səviyyədə idi. Kənd klublarının və mədəniyyət evlərinin 44,3 %-i lazımi, əlverişli şəraitə uyğunlaşdırılmış binalarda yerləşmişdi. 1975-ci il məlumatlarına görə 2369 kənd klub müəssisələrinin 383-ü tamaşaçı zalına malik deyildi, 451-i isə 100 nəfərlik zala malik idisə, faktiki olaraq onlar nəzərdə tutulan məqsədlər üçün istifadə edilmirdi [9, v 159].

Mədəni-maarif müəssisələrinin əksəriyyəti lazımi inventar, avadanlıq, musiqi alətləri, texniki vasitələrlə təmin olunmamışdır. Kənd mədəniyyət müəssisələrindən 885-inə radioxəti çəkilməmiş, 2028-də royal və pianino, 196-da xalq çalğı orkestri üçün alətlər, 1349-da maqnitofon, 1399-da televizor, 2292-də fotoaparət yox idi [10, v. 39].

Daimi mədəniyyət müəssisələri olmayan yaşayış məntəqələrində, qışlaqlarda, ferma və tarla düşərgələri də mədəni xidmətdən kənar qalmırdı. Onlarda səyyar vasitələrlə xidmət göstərilirdi. 1970-ci ildə əgər bu işdə 85 avtoklub, 121 qırmızı çadır, 193 səyyar kinoqurğu iştirak edirdisə, 1991-ci ilin əvvəllərində isə 517 avtoklub, 198 qırmızı çadır, 175 səyyar kinoqurğu əhaliyə xidmət edirdi [11, s. 351].

1978-ci ildən rayonlarda kənd dövlət klub müəssisələrinin sovetlik ərazisində bir aparıcı Mədəniyyət evi bazasında mərkəzləşdirilməsinə başlanmışdı. 1979-cu ildə 13, 1980-ci ildə 53 yeni yeni mərkəzləşdirilmiş klub sistemi və mədəni kompleks yaradıldı. Bu iş 80-ci illərin ortalarında sona çatdırıldı. Artıq 1985-ci ilin əvvəllərində respublikada 340 mərkəzləşdirilmiş klub sistemi var idi [12, səh 142]. Bu sistemin tətbiqi klub müəssisələrinin imkanlarından səmərəli istifadə etməyə, onların işinin yaxşılaşmasına səbəb olmuşdu. Klub müəssisələrinin mərkəzləşdirilməsi respublikada mədəni-maarif müəssisələri kompleksini yaradırdı.

Mədəni-maarif müəssisələrinə və onların texniki təchizatına 1982-ci ildə 4967, 1983-də 1187, 1984-cü ildə isə 1309 min manatlıq avadanlıq və inventar alınmışdır [13 v 6]. 1986-cı ildə avadanlıq və inventar alınmasına 4260,3 min manat sərf edilmişdir. Bu rəqəm 1987-ci ildə 5096,4 min manat olmuşdur edilib [14, v 15]. 1988-ci ildə isə mədəniyyət ocaqlarına 4302,3 min manat məbləğində inventar, avadanlıq, xüsusi musiqi alətləri və səsgücləndirici aparat verilmişdir [15, v 1]. 1986-cı ildə kapital təmir üçün 7.502,5 min manat, 1987-ci ildə 8527,1 min manat sərf edilmişdir [16, v 15].

Azərbaycan KP MK və Azərbaycan Nazirlər Soveti 27 may 1986-cı ildə "Rayon mədəniyyət evləri və klublarının tikintisinin genişləndirilməsi və onların maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi tədbirləri haqqında" qərar qəbul etdi [18, v 2]. Bakı, Xankəndi, Naxçıvanda əhaliyə mədəni xidmət səviyyəsini yüksəltmək üçün klublara nisbətən daha çox imkanları olan Mədəniyyət evləri və Əyalət mədəniyyət sarayları təşkil edildi.

Mədəni-maarif müəssisələrinin şəbəkəsinin genişləndirilməsi, onların keyfiyyət baxımından vəziyyətinin yaxşılaşdırılması yolunda ciddi adımlar atılmışdır. 1985-1988-ci illər ərzində İsmayılıda – 400, Şərurda 900 nəfərlik 3, Astarada hərəsi 250 nəfərlik 2, Saatlıda - 400, Ağcəbədidə 1020 yerlik 3, Kəlbəcərdə 100 və 120 yerlik 2, Salyanda 200 yerlik bir klub, Beyləqan və İmişlidə hər biri 600, Cəlilabad və İsmayılı rayonlarında 400 və 700 yerlik mədəniyyət evləri əhalinin xidmətinə verilmişdir [19, v. 14].

1989-cu ildə 47 klub müəssisəsi açılmışdır. Lakin 1989-cu ildə 6900 yerlik 20 mədəniyyət evi və klubun, kəndlərdə isə 5300 yerlik 20 mədəniyyət evinin və klubun tikilib istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulmasına baxmayaraq, 9 ay ərzində cəmi 1650 yerlik 6 klub – sovxozlarda, 1350 yerlik 6 klub kolxozlarda tikilib istifadəyə verilmişdir [17, v 1]. 1990-cı ildə respublikanın kəndlərində 835 iri klub müəssisəsi vardı.

Şəhərlərdən fərqli olaraq kəndlərdə müasir tələblərinə cavab verən klub azlıq təşkil edirdi. Rayonlarda mədəni-maarif ocaqları düzgün yerləşdirilməmişdi. 80-ci illərin sonunda respublikanın 400-dən çox kəndində klub binası mövcud deyildi. Bəzi kəndlərdə mədəniyyət evi, klub, kitabxana olduğu halda, digər kəndlərdə heç bir mədəni-maarif müəssisəsi yox idi. 1985-ci ildə Zəngilan və Qubadlı rayonlarının hər iki, Şuşa və Daşkəsən rayonlarının hər üç, Ordubad rayonunun hər dörd yaşayış məntəqəsindən birində stasionar klub yox idi. Hələ də mədəni-maarif müəssisələri binalarından başqa məqsədlər üçün istifadə edilməsi hallarına təsadüf olunurdu. 88 kənd klubunun yalnız ştatı vardı. Klub müəssisələrinin 3,4 faizinin yerləşdiyi binaların uçmaq təhlükəsi vardı, onların müvafiq surətdə 9,6 faizinin binaları əsaslı təmir olunmalı idi [11, səh. 351]. Mədəni-maarif müəssisələrinin təchizi də qənaətbəxş deyildi. Onların böyük əksəriyyətində proeksiya aparatları, kinokameralar və fotoaparatlar, pianino, radiotranslyasiya qurğuları, videotexnika isə ümumiyyətlə yox dərəcəsində idi.

Azərbaycan SSR-də klublar öz fəaliyyətlərində mədəni tərbiyə işinin müxtəlif forma və vasitələrindən – tematik gecələrdən, şifahi jurnallardan, radioqəzətdən, mədəniyyət universitetləri və məktəblərindən, xalq teatrlarından, mahnı və rəqs ansambllarından, xalq çalğı alətləri orkestrindən, xorlardan, kolxoz muzeylərindən və s. geniş istifadə edirlər.

Xalq mədəniyyət universitetləri əhalinin estetik və bədii tərbiyəsində önəmli yer tuturdu. Təəssüfki, burada əhalinin mədəni səviyyəsinin, dünyagörüşünün artırılmasından çox onlarda marksizm-leninizm tərbiyəsi aparılır və qərb burjua ideologiyasına nifrət aşılınırdı. 70-ci illərin əvvəllərindən başlayaraq xalq mədəniyyət universitetləri sayı durmadan artırdı. 1969-cu ildən 1973-cü ilə qədər olan 4 il ərzində mədəniyyət universitetlərinin sayı 80-ə, orada olan dinləyicilərin sayı 8935 minə çatmışdır [18, v 19]. Lakin xalq mədəniyyət universitetləri kəndlərdə çox az yaradılır və yaxud olmurdu. Artıq 1987/88-ci dərslər ilində respublikada 522 fakültə və şöbəsi olan 550 xalq universiteti fəaliyyət göstərirdi [19, s. 138]. Onlarda 120,8 min nəfər təhsil alırdı. Klub müəssisələrində ictimai-siyasi dərnlər təşkil olunmağa başlanmışdı. 1970-ci ildə burada 266, 1990-cı ildə isə artıq 530 belə dərnek fəaliyyət göstərirdi [11, s. 362].

Mədəni-maarif müəssisələri yalnız mədəniyyətin və incəsənətin yayıcısı kimi deyil, həm də geniş xalq kütlələrini mənəvi yaradıcılığa cəlb etmək vasitəsi kimi fəaliyyəti diqqət cəlb edir. Beləki, bu illərdə peşəkar teatrla, incəsənət kollektivləri ilə yanaşı bədii özfəaliyyət yaradıcılığı da inkişaf edirdi. 1970-ci ildə respublikada bədii özfəaliyyət dərnlərinin sayı 3818, onun iştirakçılarının sayı isə 57,3 minə çatırdı. Mədəniyyət evləri və klublar şəbəkəsi genişləndikcə, onun maddi bazasında möhkəmlənir və fəaliyyət dairəsi də genişlənirdi. Bu klublarda olan bədii özfəaliyyət kollektivlərinin əksəriyyəti respublika mədəniyyət nazirliyi və həmkarlar təşkilatı sisteminə daxil idi. 1980-ci ildə isə 178,0 min nəfərin iştirak etdiyi 11210 dərnek fəaliyyət göstərirdisə, artıq 1988-ci ildə bədii yaradıcılığa 206,4 min nəfər üzvü əhatə etməklə 13241 həvəskar kollektiv cəlb olunmuşdu [19, s. 138].

Mədəni-maarif müəssisələrinin tədbirlərində iştirak edənlərin sayı ildən-ilə çoxalırdı. Yeni özfəaliyyət kollektivləri, festivallar, baxış və müsabiqələrin təşkili kütlələrin bədii yaradıcı qüvvələrinin daha da çiçəklənməsinə şərait yaradırdı. Bu baxımdan bədii özfəaliyyətə respublika baxışlarının, habelə 1975-1977-ci illərdə keçirilmiş I Ümumittifaq bədii özfəaliyyət yaradıcılığı festivalının böyük rolu olmuşdu. Respublikada festival keçirildiyi müddətdə klub və mədəniyyət evləri 200 royallıq və pianino, 1500 xalq çalğı aləti, 1048 televizor, 1203 maqni-telefon və s. almışlar. Bədii özfəaliyyət kollektivlərinə 1976-cı ildə 138 min manat dəyərində müxtəlif formada 4560 kostyum və geyim verilmişdir. Festivalın bütün mərhələsində konsert və tamaşalarda, müsabiqə və sərgilərdə 180 min adam iştirak etmişdir. Özfəaliyyət iştirakçıları

103682 konsert və tamaşa vermiş, 10 milyondan artıq tamaşaçıya xidmət göstərmişdilər [20, v. 1-17].

1986-1987-ci illərdə olan II respublika xalq yaradıcılığı festivalı, [21, v. 2] 1984-1985-ci illərdə Böyük Vətən müharibəsində qələbənin 40 illiyinə həsr olunmuş bədii özfəaliyyət kollektivlərinə Ümumittifaq baxışı, 1988-ci il may - 1991-ci il fevralda III Ümumittifaq xalq yaradıcılığı festivalı, 1989, 1990-ci illərdə "Xarı bülbül" Ümumittifaq muğam festivalları, habelə hər il keçirilən "Çal, oyna" respublika müsabiqəsi [11, s. 370] və digər tədbirlər xalqın bədii yaradıcı qüvvələrini üzə çıxarmaqda klubların mədəni sahədə fəaliyyətinin nümunəsi idi.

Özfəaliyyət sənətinin formalarından biridə xalq kollektivlərinin fəaliyyəti idi. Ən yaxşı özfəaliyyət kollektivləri əsasında "xalq kollektiv"ləri təşkil olunurdu. 1972-ci ildə Tovuz, Oğuz, 1974-cü ildə Beyləqan, 1975-ci ildə Göygöl, Yevlax, 1976-cı ildə Qazax, Salyan, 1980-ci ildə Şəmkir, İsmayılı, Masallı, 1981-ci ildə Laçın, 1982-ci ildə Şərur, Bərdə, Qax, Sabirabad, 1985-ci ildə Şamaxı, Goranboy rayonlarında ən yaxşı özfəaliyyət kollektivləri əsasında xalq kollektivləri yaradılmışdı [22, v. 1-13].

Lakin şəhərlə müqayisədə bir çox rayonlarda yerli əhalinin bədii özfəaliyyətə cəlb edilməsi işi zəif təşkil olunmuşdu. Xüsusən dağ rayonlarında kənd klublarında özfəaliyyət dərnəkləri təşkil edilməmişdi. Klubların üçdə bir hissəsində musiqi, yarısında xor kollektivləri yox idi. Bədii özfəaliyyətin xor, estrada, kino və s. formaları zəif inkişaf etmişdi.

Mədəni-maarif işinin inkişafı mədəniyyət ocaqlarının mütəxəssis kadrlarla təchizinin yaxşılaşdırılmasından bilavasitə asılı idi. 70-ci illərdə bu müəssisələrə orta hesabla hər il 150 nəfərə qədər ali və orta ixtisas təhsilli mütəxəssis kadrların göndərilməsi vəziyyəti nisbətən yaxşılaşdırmışdı. Əgər 1980-ci ildə mədəniyyət müəssisələrində ixtisas təhsilli 31,2 % mütəxəssis çalışırdısa, 1987-ci ildə bu rəqəm 40,5 % təşkil edirdi [22, v. 15]. O cümlədən hər il orta hesabla 600 nəfərə qədər mədəni-maarif işçisi ixtisasartırma kurslarında biliyini təkmilləşdirirdi.

Faktlardan göründüyü kimi, respublikada böyük mədəni dəyişikliklər baş vermişdir. 1970-1980-ci illərdə mədəni-maarif müəssisələri böyük inkişaf rolu keçmişdir. 1970-ci ildə Azərbaycan SSR-də 1770-i kənddə olmaqla 2146 klub müəssisəsi fəaliyyət göstərirdi [23, s. 303]. 70-ci illərdə respublikada 940 klub və mədəniyyət evi istifadəyə verilmişdir. 1980-ci ildə artıq 2771-i kənddə olmaqla 3206 klub əhaliyə xidmət edirdi [19, s. 136]. 80-ci illərdə onların sayı müvafiq surətdə 474 ədəd çoxalmışdı. 1990-cü ildə respublikada 3680 klub müəssisəsi və mədəniyyət evi fəaliyyət göstərirdi [24, s. 174].

Beləliklə, 70-80-ci illərdə Azərbaycan SSR-də mədəni quruculuğun inkişafında ciddi nəaliyyətlər əldə olunmuşdur. Mədəni-maarif komplekslərinin və klub müəssisələrinin (kənd) mərkəzləşməsi prosesində uğurla aparılmışdı. Sosial-iqtisadi inkişaf nəticəsində mədəni-maarif işini aparılması sürətlənmiş, mədəni maarif müəssisələrinin şəbəkəsi genişlənmiş, onun maddi-texniki bazası möhkəmlənmiş, sistemi təkmilləşmiş, ixtisaslı kadrlarla daha yaxşı təchiz edilmiş, bədii-estetik, mədəni məzmunu daha da zənginləşmişdi.

Onlarda təşkil olunan işin forma və məzmununu zənginləşdirmək, səmərəsini artırmaq, geniş xalq kütlələrin respublikanın mədəni həyatının bütün sahələrində iştirakına cəlb edilməsi istiqamətində müsbət fəaliyyət görülmüşdür. Mədəni xidmət şəhərlərlə yanaşı kənd yerlərində də aktiv olmuşdur. Bu, respublikanın əhalisinin bütün kütlələrinin ümumi mədəni səviyyəsinin yüksəlməsinə, mənəvi tələblərinin daha dolğun ödənilməsinə, şəhərlə kənd arasındakı mühüm mədəni fərqlərin silinməsi prosesinin sürətlənməsinə səbəb olmuşdu.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat:

- 1.S.Mümtaz adına Azərbaycan Respublikası Dövlət Ədəbiyyat və İncəsənət arxivi, Fond № 501, siyahı № 1, iş 251.
- 2.S. Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 8, iş 290.
- 3.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 4, iş 303.
- 4.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi . Fond 501, siyahı 4, iş 331.
- 5.Heydər Əliyev və mədəniyyət. 3 cildə (I cild, 1969-1982). Bakı, 2008,472s.
- 6.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 1, iş 275.
- 7.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi . Fond 501, siyahı 8, iş 250.
- 8.Hüseynov S.H. Azərbaycan kəndinin iqtisadi, sosial və mədəni inkişafı. Bakı, ADU nəşriyyatı, 1986. 92 s.
- 9.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi . Fond 501, siyahı 1, iş 292.
- 10.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 8, iş 250.
- 11.Qaffarov T.B.Azərbaycan kənd əhalisinin həyat tərzini: ümumbəşəri və maddi dəyərlərin deformasiyası (1960-1990). Bakı, Elm, 1992. 408 s.
- 12.Qaffarov T.B. Azərbaycan SSR kənd əhalisinin maddi rifahı və mədəni səviyyəsinin yüksəldilməsi (60-80-ci illərin birinci yarısı). Bakı,Elm, 1986. 180 s.
- 13.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 4, iş 349.
- 14.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 4, iş 382.
15. S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 4, iş 383.
- 16.S. Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 4, iş 382.
- 17.S. Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 1, iş 451.
18. S. Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 8, iş 250.
19. Народное хозяйство Азербайджанской ССР в 1988 г. Статистический ежегодник. Баку, Азернешр, 1990. 424.
- 20.S.Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 8, iş 276.
21. Kommunist qəzeti, 23 mart, 1986.
22. S. Mümtaz adına ARDƏİ arxivi. Fond 501, siyahı 4, iş 385.
23. Народное хозяйство Азербайджанской ССР за 60 лет. Юбилейный статистический сборник. Баку, Азернешр, 1980. 375 с.
24. Müstəqil Azərbaycan 10 il. Statistik məcmuə. Bakı, Səda, 2001.

Р.У.МАМЕДЛИ

Докторант Института Истории имени А.А. Бакыханова НАНА

**ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КУЛЬТУРНО-ПРОСВЕТИТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ
КУЛЬТУРНОМ СТРОИТЕЛЬСТВЕ В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ ССР
(70-80 гг. XX века)**

Данная статья посвящена одной из основных частей культуры - проблеме деятельности культурно-просветительных учреждений в Азербайджане 70-80 гг. XX века. Здесь на основании фактического материала раскрываются основные вопросы развития культурно-просветительной работы в Азербайджане, работа клубов, культурных домов и художественной самодеятельности.

R.U.MAMMADLI*NASA the doktorant of the İnstitute of History named after A.A.Bakıxanov***THE CULTURAL AND EDUCATIONAL ESTABLISHE ACTIVITIES
IN THE AREA OF CULTURAL BILDING IN THE AZERBAIJAN SSR
(70-80 years of the XXth century)**

Giving article have been devoted one of inseparable areas of the culture -cultural and educational establishe activities in the area of cultural bilding in the Azerbaijan SSR-in the 70-80 years of the XX th century. Activities and art amateur problems of the culture homes of the cultural and educational establishe, clubs had been investigated here on the basis of factual material in Azerbaijan.

Rəyçilər: t.e.d.T.Musayeva, t.e.d.R.C.Süleymanov

AMEA Tarix İnstitutunun "Azərbaycanın müasir tarixi" şöbəsinin 27.11.2013-cü il tarixli iclasının qərarı ilə çapa məsləhət görülmüşdür (pr. №08).